

[Morten Lange.]

skellige led, og derfor må man vel nok udtale sig med en lillebitte smule forbehold, sådan at det, man giver udtryk for, måske snarere er forhåbninger og forventninger, end det er alt for dødsikre rettigheder, man på forhånd uddeler.

Jeg er af samme opfattelse som den, hr. Bernhard Baunsgaard just gav udtryk for, nemlig at det helt nærliggende naturligvis må være at undersøge, om vi ikke har en ganske betydelig del uddannelser, hvor realeksamen hidtil har været den sædvanlige adgangsvej, som trænger til den fornyelse, som det vil være at få HF som grundlag. Jeg tror, det vil være helt naturligt, og det svarer til, hvad jeg sagde før, at jeg spår realeksamen en snarlig død; i så fald er det jo en udvikling, der må kunne betragtes som næsten overordentlig sandsynlig, at HF vil få en væsentlig betydning, men jeg anser det for at være vigtigt, at dette forhold bliver ganske overordentlig omhyggeligt undersøgt. Og så skal man jo erindre sig, at ved at se på det på den måde begynder man allerede at gå temmelig langt ind i den såkaldt højere uddannelse, hvor realeksamen jo med mere eller mindre åbenhed giver adgang til adskillige af vore højere uddannelser.

Det, som diskussionen dernæst i høj grad har stået om, er spørgsmålet om den højere forberedelseseksamens adgang til universiteterne. Planlægningsrådet er kommet med nogle udtalelser i den anledning, som i øjeblikket cirkulerer rundt til forhåbentligvis venlig behandling. Hr. K. B. Andersen mente, de var firkantede; det er de ikke, de er strømlinjede, men de er strømlinjede efter flere synspunkter end blot efter HF. Vi står nemlig her over for et spørgsmål, som jeg tror vi bliver nødt til at se på i den kommende tid. Vi har en lang række uddannelser i Danmark, som stiller mere og mere specificerede krav til foruddannelse. Og samtidig har vi universiteterne liggende tilbage som sådan en passende oldtidslevning, som har den hellige almindelige studentereksamen uanset retning, linje og gren som adgangsgivende, og det kan man næppe med rimelighed fremover byde universiteterne som nogen rationel start. Jeg tror, det bliver mere og mere klart, at skal universitetsstudierne

kunne rationaliseres bare nogenlunde fornuftigt, så må de studenter, vi modtager, også i højere grad — for nu at bruge et af tidens udtryk — være så vidt grydeklare, som man kan lave dem i det uddannelsesvæsen, som vi i øvrigt har stablet på benene. Man kan selvfølgelig godt sige: ja men vi skal være umådelig åbne, vi skal tage hvad som helst, der kommer, og det betyder i al sin enkelthed, at vi inden for universiteterne må lave en supplerende undervisning på en lang række forskellige niveauer, som ikke er en universitetsopgave, men som vi må tage på os for ikke at få de helt mystiske resultater ud af indslusningsprocessen. Men jeg synes, det vil være helt naturligt, hvis universiteterne for de forskellige studier opstiller de relevante krav og siger: kære venner, I er velkomne, hvis I kan klare disse krav, hvis I har en uddannelse af den ene eller den anden type, som svarer til kravene på begynderstadiet, men har I ikke det, så vil det være klogt, om I skaffer jer det. Hvis vi stiller en linje op af den slags fra universiteternes side, så er det klart, at så bliver det en helt ny betragtning af adgangsstrukturen til universiteterne, og jeg synes, at med en sådan adgangsstruktur får HF-eksamen en ganske betydelig mulighed for at passe sig ind. Der er foretaget lidt undersøgelser hist og her om HF's relevans over for en række studier, og det pudefige ved det var, at når man gik det igennem, opdagede man, at til visse studier var HF-uddannelsen såmænd mere veltilpasset end selv den bedste studentereksamen, man kunne tænke sig; til andre studier lå det måske nok lidt ringere. Men jeg er ganske sikker på, at hvis vi, samtidig med at vi diskuterer indslusningen af HF-folk til de højere læreanstalter, giver os til at diskutere selve optagelsesmulighederne til de højere læreanstalter, så når vi et resultat, som er tilfredsstillende, både hvad angår dem, der kommer med en højere forberedelseseksamen, og dem, der kommer med en studentereksamen, og dem, som skal tage imod disse udmærkede mennesker; det vil glæde alle parter, for man vil få et begyndelsesstadium ved universiteterne, som i langt højere grad er til at arbejde med end det temmelig kaotiske, vi har i øjeblikket.

Men sagen er alvorlig og kræver, at ikke